



در بخش های علمی، فرهنگی و اجتماعی

هدف ما: ایجاد فضای سالم و صلح آمیز آموزشی

آینده‌ی بهتر متعلق به کسانی است که به آن باور دارند

1 Second Year, Vol 7, 2020

حمل ۱۳۹۹

شماره مسلسل ۰۰۷

سال دوم

فصلنامه‌ی صلح باوران

## پایان دور چهارم ورکشاپ صلح و حل منازعات برای دانشجویان

دور چهارم ورکشاپ صلح و حل منازعات که در انستیتوت طبی حضرت لقمان حکیم دایر گردیده بود پایان یافت. هدف اساسی این ورکشاپ آموزش صلح اجتماعی و ترویج فرهنگ صلح در روابط و مناسبات اجتماعی بوده است، هم‌چنان حل اختلافات به روش‌های صلح‌آمیز از دیگر اهداف این ورکشاپ می‌باشد. مسایل و موضوعات چون جایگاه صلح در اسلام، اهمیت صلح در زندگی اجتماعی، ابعاد صلح، منازعه، تحلیل منازعه، خشونت، ابعاد و عوامل آن، همدلی و همدیگرپذیری، روش‌های حل اختلافات مانند میانجیگری، مذاکره، سازش، داوری از جمله مهمترین موضوعاتی بودند که به روش‌های تئوری و عملی درین کارگاه آموزش داده شده اند. در این ورکشاپ به تعداد ۲۰ از دانشجویان انستیتوت مذکور، دانشجویان تربیه معلم و نهاد‌های دیگر اشتراک ورزیده بودند.



در برگه‌های این شماره می‌خوانید:

ویروس کرونا چیست و چگونه افراد به آن مبتلا می‌شوند؟

آگاهی دهی در مورد ویروس کرونا برای تعدادی از ملا امان مساجد و خانم‌ها



داستان زندگی مشتری دانش

## آگاهی دهی در مورد ویروس کرونا و توزیع مواد ضد عفونی کننده برای کارمندان اداری دانشگاه البیرونی

پس از شیوع ویروس کرونا در جهان و افغانستان، مرکز صلح دانشگاه البیرونی جهت وقایه و پیشگیری از این ویروس یکتعداد مواد و لوازم ضد باکتری که شامل مایع ضد عفونی، مایع دست شویی، ماسک، دستکش، محلول دیتول، دوا پاش و اسپری می‌شوند را برای کارمندان اداری دانشگاه البیرونی تهیه و توزیع نمود. در این برنامه پوهنمل احمد جاهد مشتاق معاون علمی دانشگاه البیرونی در مورد وقایه از این ویروس تأکید کرده و از کارمندان خواست توصیه‌های صحیحی را مراعت نمایند. سپس پوهنیار محمد وسیم آراین عضو مرکز صلح پرزنتیشن خویش را در مورد راه‌های مبارزه و پیشگیری از این ویروس ارایه نموده که مورد استقبال کارکنان قرار گرفت.



## معرفی چهره‌های موفق جامعه

تعدادی از شخصیت‌های تأثیرگذار جامعه در همایشی که از طرف مرکز صلح دانشگاه البیرونی در مقر آموزشی لیکن برگزار شده بود به معرفی گرفته شدند. در آغاز برنامه پوهنمل احمد جاهد مشتاق معاون علمی دانشگاه البیرونی در مورد اهمیت برنامه صحبت نموده و از اشتراک کنندگان خواست تا رازهای موفقیت اشخاص مذکور را یاد داشت کرده و جهت موفقیت خودشان از آنها استفاده نمایند. هدف اساسی این همایش معرفی چهره‌های تأثیرگذار جامعه بوده که در آن پنج تن از آقایان و خانم‌ها معرفی شدند. رقیب‌الله غفوری آمر معارف ولسوالی حصه اول کوهستان، گل محمد آمر مکتب لیسسه محمد عمر شهید، داکتر دادالله عضو شورای صلح کاپیسا، ذکیه حیدری آمر لیسسه نسوان نساجی گلبهار و مشتری دانش سارنوال دادستانی کل کشور توسط کانون صلح جوانان مرکز صلح معرفی گردیدند.



## مفهوم صلح

صلح به معنای آشتی، سازش، دست‌کشیدن از خشونت و جنگ، پایان خصومت، دشمنی، انتقام‌جویی می‌باشد. در اصطلاح محیط و مردم خود را در امن آوردن صلح است. به این معنی که حاصل آرامش فکری و متکی بر ثبات و برخورد مثبت با چالش‌های زندگی، که محیط ما را با آسایش و به دور از ترس و اضطراب همرا سازد صلح است. جنگ مواردی چون کینه، دشمنی، توطئه، انتقام‌جویی، بی‌ثباتی و سراسیمگی را افزایش داده و تنها صلح می‌تواند که بر عکس موارد متذکره عمل کند. صلح یک امر تصادفی نیست، صلح یک هدیه نیست، صلح یک چیز ساختگی نیست و باید خود آن را بسازیم. سازمان ملل متحد صلح را از زاویه فرهنگ آن چنین تعریف می‌کند: فرهنگ صلح عبارت از مجموعه‌ای از ارزش‌ها، نگرش‌ها، رفتارها و روش‌های زندگی است که خشونت را نفی می‌کند و از منازعه پیشگیری می‌کند و می‌کوشد ریشه‌های درگیری را شناسایی کند و از طریق گفت‌وگو و گفتگو بین افراد آن‌ها را حل کند. تعریف آرایه شده در حقیقت در محور صلح اجتماعی بوده است. از طرف دیگر عده‌ای از دانشمندان دیگر فرهنگ صلح را به معنای احترام گذاشتن به کرامت انسانی، رعایت حقوق بشری، پایبندی به آزادی مشروع انسان‌ها، جلوگیری از نفرت، خشونت، حل منازعات به شیوه‌های مانند آشتی، مذاکره، میانجیگری و مصالحه می‌باشد.

## کارگزاران صلح

مجریان صلح در محور نهادهای کوچک و بزرگ نقش خود را بازی می‌کنند. این نهادها شامل خانواده، جامعه، جامعه مدنی، احزاب سیاسی، دولت، سازمان‌های بین‌المللی و نهادهای تحصیلی می‌باشند که از جمله دانشگاه‌ها نقش اساسی و بنیادی را در ترویج ایجاد فضای احترام متقابل، پایان خشونت و برقراری روابط دوستانه بازی می‌کنند. مکتب و کلیه محیط آموزشی

## داستان زندگی مشتری دانش

دختری که با قلب شکسته، گام‌های استوار، اهداف بلند و امیدهای سبز در مسیر زندگی در حرکت است، این دخت غیور و هدفمند در برج سرطان سال 1367 در یک خانواده متدین در روستای چنکی علیا ولسوالی سیدخیل ولایت پروان زاده شد و نامش را مشتری گذاشتند. مشتری هنوز راه رفتن را تجربه نکرده بود که به اثر بیماری پولیو فلج شد و از قدم زدن محروم شد. مشتری دانش لحظه‌های تلخ و تار را بیاد دارد و میگوید "دوساله بودم که تب شدیدی وجودم را فرا گرفت؛ مادرم مرا نزد دکتور روستا برد، او(دوکتور) به من آمپول پنسلین تطبیق کرد، بعد مادرم مرا به خانه آورد و به گهواره خواباند، فردای آن روز وقتی مرا از گهواره باز کرد، دید که پاهایم حتی کمرم حرکت ندارد، بعد از بسیار معالجه توانستم بنشینم؛ تا سن هفت ساله‌گی نمیتوانستم به پا ایستاده شوم. بعد از این که مدت دو الی سه سال در شفاخانه ارتوپدی صلیب سرخ تداوی فزیوتراپی دیدم و چند نوبت عملیه جراحی را سپری کردم برایم قالب مصنوعی ساختند به بسیار مشکل به پا ایستاده شدم و حال خوشبختانه با قالب مصنوعی و دو اعضا راه رفته

تاثیرات پنهان و آشکاری را اعمال می‌کند. تعلیم و تربیت در پوهنتون قالب خاصی از ترویج فرهنگ صلح و همدیگرپذیری در ذهنیت محصلین به وجود می‌آورد. پیام صلح به جوانان: صلح واژه همدیگرپذیری، آرامی، امن بودن، آسایش و آشتی در جامعه که خشونت در آن وجود نداشته باشد تعریف می‌شود. کشور عزیز ما افغانستان از مدت‌ها بدین سو در آتش جنگ و بدبختی مظلومانه می‌سوزد و بخش عظیمی هست و بود آن به گونه صدمه و آسیب دیده و این روند تا هنوز هم خاتمه نیافته است. بدین سان به هر شهروند این سرزمین لازم است تا با استفاده از امکانات دست داشته خود در خاموش ساختن یا حداقل کاهش این شعله اقدام نماید. امروز دانش در افکار و اندیشه‌های دانشجویان قرار گرفته و آنها نقش فعال و تعیین‌کننده در تامین صلح دارند، جوانان باید مسولیت‌های خود را درک نموده و ایفا نمایند. ترویج اندیشه‌های صلح‌جویانه باید از خانواده‌ها شروع شده و هر یک از افراد جامعه باید ارزش‌های صلح را بالای خود تطبیق نموده و گسترش دهد. با تاسف کامل باید گفت آنچه که ما را از صلح و آشتی فاصله میدهد فقدان محبت و همدیگرپذیری است. چرا همدلی نه؟ چرا اتفاق و اتحاد نه؟ چرا مهربانی نه؟ این را بدانیم مهربانی هیچ گاه راه خود را گم نمی‌کند. با همدیگر محبت داشته باشیم با هم مهربان باشیم احساس همدیگر پذیری داشته باشیم، این چیزها ما را به موفقیت می‌رساند. جوانان پایه‌های اساس این جامعه هستند، صلح بدون نقش جوانان تأمین نشده و پایدار نمی‌باشد. برای دستیابی به صلح پایدار باید دولت با جوانان همکاری داشته باشد، امروز جوانان افغانستان بنابر عوامل فقر، تنگدستی، اختلافات قومی و... تحت تأثیر قرار گرفته و تلاش دارند تا به خارج از کشور مهاجر شوند و بتوانند زندگی آسوده‌تری را داشته باشند. منیلا شمس

تاثیرات صلح بالای سطح اقتصا مردم افغانستان: افغانستان از نقطه نظر ژئوپلیتیک و جغرافیایی در یک موقعیت حساسی قرار گرفته است که به عنوان چهار راه آسیای میانه و قلب آسیا شناخته می‌شود. این موقعیت ژئوپلیتیک باعث شده تا این کشور دستخوش دست‌درازی‌های زیادی از جانب کشورهای همسایه و حتی کشورهای ابر قدرت جهان قرار بگیرد. چنانچه نیکلاس اسپایکن در کتاب جغرافیای صلح می‌نویسد: موقعیت جغرافیایی یک دولت در جهان از اهمیت اساسی در تعریف مسائل امنیتی آن دولت برخوردار است. همچنان محمد عظیم عظیمی می‌نویسد: جریان تهدید بیرونی و فراوانی آن علیه افغانستان، تحت تاثیر عوامل پیچیده‌ای قرار دارند. عواملی چون تعداد همسایگان، نوع فضای منطقه‌ای، تضاد منافع کشورها، میزان تراکم اتحادها، میزان اهمیت استراتژیک منطقه و قدرت دولت‌های ایدیولوژیک را مهمترین عامل بی‌ثباتی درین کشور خواند(عظیمی، ۱۳۹۱: ۳۸).

ولی در شرایط فعلی و سه دهه اخیر شاهد گروه بنام طالبان بوده ایم که اکثر اعضای آنرا همین افغان‌های که بنابر عوامل متعددی به جنگ علیه حکومت افغانستان برآمده اند تشکیل می‌دهند. در چنین حالت می‌بینیم که هیچ افغان و مسلمانی بدون کدام علت، جبر و مجبورت حاضر نیست تا در مقابل برادر مسلمان و افغان خود سلاح برداشته و به میدان جنگ با وی رو در رو قرار بگیرد.

اندیشیده بلکه او در اکثریت مبارزات مدنی سهم فعال داشته و از حقوق مشروع معلولین همواره دفاع کرده است. در پهلوی این، عضویت چندین نهاد اجتماعی و فرهنگی را نیز داشت. معلولیت و ناتوانی جسمانی هیچگاهی نتوانسته مانع تعقیب اهداف و آرمان‌های آسمانی این بانوی باغور شود. مشتری دانش همه دشواری‌ها را نیز باغیرت عالی و متعالی‌ای که داشت، پشت سرگذشتاند و همین اکنون دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد(ماستری) اداره وپالیسی عامه دانشکده حقوق وعلوم سیاسی دانشگاه کابل میباشد و برای رسیدن به اهداف والایش کار و پیکار میکند. مشتری دانش دوست دارد که ادامه تحصیل‌اش را تا مقطع دکتورا به پایان برساند. مشتری، رازهای موفقیت را در ایستاده‌گی درمقابل مشکلات، استفاده از امکانات اندک و تلاش روز افزون جهت رسیدن به اهداف و همچنان باورمند بودن به توانمندی انسانی و اعتماد به نفس میداند. مشتری از حکومت، مردم و جامعه جهانی میخواهد که تطبیق قانون حقوق و امتیازات افراد دارای معلولیت از آدرس حکومت افغانستان و کنوانسیون‌های بین‌المللی توجه کند،

یکی از مهمترین عامل این نابسامانی میزان پایین سطح درآمد اقتصادی مردم می‌باشد. که این مسئله عامل اساسی برای رشد خشونت و ناکامی صلح شده است، و حتی اینکه مخالفین دولت افغانستان با استفاده از وضعیت بد اقتصادی مردم، آن‌ها را تشویق نموده تا در صفوف آن‌ها بپیوندند. هم چنان هنوز آن‌های که با سلاح‌های خویش را به زمین گذاشتند تا هنوز زمینه کار مساعد نشده است. گفته می‌شود که در صورت مساعد نمودن زمینه کاری برای مردم ممکن است که خشونت‌ها پایان یابد و یا لا اقل کاهش می‌یابد.

مسئله دیگری که با میزان سطح اقتصاد مردم ارتباط دارد این است که رفتن دانش‌آموزان به پاکستان و سو استفاده از آن‌ها علیه خاک خود شان، از یکطرف سرمایه هنگفت ازین کشور انتقال می‌کند و از جانب دیگر امنیت افغانستان مورد تهدید قرار می‌گیرد. اساسی برای رشد خشونت و ناکامی صلح شده است، و حتی اینکه مخالفین دولت افغانستان با استفاده از وضعیت بد اقتصادی مردم، آن‌ها را تشویق نموده تا در صفوف آن‌ها بپیوندند. هم چنان هنوز آن‌های که با سلاح‌های خویش را به زمین گذاشتند تا هنوز زمینه کار مساعد نشده است. گفته می‌شود که در صورت مساعد نمودن زمینه کاری برای مردم ممکن است که خشونت‌ها پایان یابد و یا لا اقل کاهش می‌یابد. کنترل بر حدود و مرزها نیز یکی دیگری از فکتورهای است که زمینه بی‌ثباتی را مساعد ساخته است. عدم پرداخت تاکس و عوارض گمرکی به دولت افغانستان و قاچاق مواد اولیه باعث بی‌ثباتی در سیستم اقتصادی این کشور شده است. احمد وسیم رحیمی

مشتری به مسلک‌اش عشق میورزد و آرزو دارد که روزی دادستان کل کشور شود. مشتری از مردم و جامعه‌اش میخواهد که از نگاه‌های حقارت آمیز به قشر معلول بپرهیزند. و این وظیفه‌ی هر فرد جامعه است که در راه اندازی و ایجاد برنامه‌های انکشافی برای توانمندسازی هر چه بیشتر معلولین و کمک‌های معنوی سهیم شوند. مریم مسیح

## نکات ارزشمند

- ✓ هرگاه برای یک سال کشت می‌کنید حبوبات بیکارید؛
- ✓ هرگاه برای ده سال کشت می‌کنید درخت بشانید؛ و
- ✓ هرگاه برای یک قرن کشت می‌کنید انسان را تعلیم بدهید.
- ✓ بخشیدن کسی که به تو بدی کرده تغییر گذشته نیست، تغییر آینده است.

تا می‌توانید به کسی آزار نرسانید، چون درد یک روزی خوب می‌شود، اما پشیمانی یک عمر ماندگار است.

گاندی

## اهمیت و ضرورت صلح در افغانستان

صلح و امنیت از جمله نیازهای فطری بشری است و تنها در سایه این موهبت الهی است که ما می‌توانیم به رشد و تعالی در جامعه دست یابیم، در طول سال‌های که جنگ‌های پی در پی در افغانستان صورت گرفت دست یافتن به صلح و امنیت را به مخاطره انداخته است و این اوضاع نابسامان افغانستان نیاز ما را به صلح بیشتر ساخته است. سال‌های متمادی جنگ در افغانستان صدمات و خسارات جبران ناپذیری به این کشور و هموطنان ما وارد ساخته است، عدم وجود صلح و بروز اختلافات میان اقوام از یکطرف، حملات تروریستی به نام القاعده از سوی دیگر در این کشور امنیت و صلح را به مخاطره مواجه ساخته است. مهمترین پیامد جنگ درین کشور خسارات جانی، مالی و پناهندگی اقوام این کشور می‌باشد.

در کل امنیت یعنی نداشتن ترس از زندگی نمودن است تا بتوانیم نفس راحت بکشیم، بتوانیم بدون ترس تفریح نمایم، تحصیل نمایم و همه در آرامش زندگی نمائیم. صلح یکی از نیازهای اصلی کشور ما می‌باشد، و هرگاه صلح نباشد در جامعه اقسام جنایات به وقوع می‌پیوندد. عدم وجود صلح در افغانستان کمک کردن به حس وطن دوستی را در میان مردم کاهش می‌دهد و هیچ‌گاه اتحاد و اتفاق را به وجود نمی‌آورد، بلکه به اختلافات دامن می‌زند. بدون صلح و امنیت عدالت و کرامت انسانی نادیده گرفته می‌شود و حقوق اولیه شهروندان زیر سوال می‌رود. صلح زمینه گسترش جامعه را در تمام عرصه‌های زندگی مساعد می‌سازد. نیلوفر بهادری

## بررسی نقش همدیگرپذیری در برقراری

## و تداوم صلح اجتماعی

قسمیکه انسان‌ها به لحاظ ظاهری از یکدیگر متفاوت هستند به همین سان هر انسان دارای ذهنیت و دیدگاه متفاوت با دیگر انسان‌ها است. ذهنیت و طرز دید متفاوت غالباً باعث اختلاف و منازعه شده، علاوه بر سایر پیامدهای ناگوار آن، باعث از بین رفتن صلح اجتماعی در جامعه می‌گردد. علیرغم آن، افغانستان یکی از آن دسته کشورهای است که در آن، تنوع قومی، قبیله‌ای و مذهبی موجود است؛ این تنوع که در کشور ما همواره توأم با اختلافات بوده؛ مشکلات فرا راه صلح به ویژه صلح اجتماعی را در کشور چند برابر کرده است. که این یک مشکل حاد و جدی در شرایط کنونی به حساب می‌آید. اهمیت صلح زمانی ملموس است که جامعه نیازمند صلح بوده باشد؛ یعنی ناامنی و جنگ در جامعه وجود داشته باشد، در چنین شرایطی اهمیت صلح را به مفهوم واقعی کلمه درک می‌کنیم. اگر در شرایط کنونی کشور نظر اندازیم، در می‌یابیم که ما به شدت نیازمند صلح به خصوص صلح اجتماعی هستیم، در کشور ما هنوز هم مانند سال‌های متمادی، صرف نظر از جنگ‌های جاری با گروه‌های افراطی، انواع خشونت، تبعیض و تعصب وجود دارد. و مردم با طرد یک دیگر، در پهلوی اینکه زمینه را برای فعالیت گروه‌های مزبور مساعد ساخته، سدی برای دستیابی به صلح به ویژه صلح اجتماعی شده است. بنا اهمیت این مسئله در این است که همدیگرپذیری وسیله‌ای جهت رسیدن به صلح اجتماعی قرار گرفته است، تا به این ترتیب بتوانیم همدلی میان شهروندان کشور ایجاد کرده، زمینه را برای دستیابی به صلح

اجتماعی فراهم ساخته، ضریب صلح اجتماعی را در کشور بالا ببریم. از سوی دیگر چیزی که اهمیت این موضوع را چند برابر کرده این است که صلح اجتماعی یکی از پایه‌های اساسی صلح پایدار یا صلح مثبت است؛ و دستیابی به صلح مثبت، مستلزم برقراری صلح اجتماعی است. **امین‌الله نیازی**

**موانع داخلی صلح در افغانستان:** اینکه نقش عوامل خارجی غیر قابل انکار است، اما ریشه اصلی مشکلات، داخلی و اندرونی است و انداختن همه مشکلات به گردن خارجی‌ها به نوعی ساده ساختن مسأله است. یکی از عوامل که در افغانستان صلح برقرار نمی‌شود عدم شناخت از عوامل جنگ است. در رابطه به موانع صلح در افغانستان موارد زیاد وجود دارد که از جمله چند مورد آن در زیر ذاکر می‌شود:

الف) شکاف شهر و روستا: در طول تاریخ معاصر افغانستان شکاف شهر و روستا و فاصله میان آن‌ها یکی از مشکلات جدی بوده است. در شرایط حاضر نیز مشکل اصلی در غفلت از اکثریت روستایی با فرهنگ و سنت و برداشت‌های بیشتر سنتی است که با توجه به تحول و تغییر سریع در میان نخبگان شهری، فاصله میان جامعه روستایی و شهری افزایش است. امروز نیز به باور اکثریت، طالبان حاشیه‌های قابل زیست خود شان را بیشتر در زمینه‌های روستایی می‌سازند. یکی از دلایل اصلی تداوم این شکاف و فاصله، نوع تقسیم قدرت و صلاحیت میان حکومت مرکزی و ادارات محلی است.

ب) عوامل ساختاری، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی: دانشمندان علوم اجتماعی و محققینی

## فرامرز

که روی عوامل منازعه و بروز و دوام خشونت در کشورهای توسعه نیافته و چند قومی تحقیق کرده اند، سلسله‌ای از عوامل ساختاری، اقتصادی و فرهنگی را از عوامل زیربنایی منازعات و خشونت‌ها بر می‌شمارند. این عوامل و عناصر شامل: عوامل ساختاری که در آن دولت‌های ناتوان و نگرانی‌های امنیتی درون کشوری و جغرافیای قومی شامل می‌شود؛ عوامل سیاسی که نهادهای سیاسی تبعیض گذار و ایدئولوژی انحصارگرایی ملی، سیاست‌های میان گروهی و سیاست ورزی نخبگان را در بر می‌گیرد؛ عوامل اقتصادی و اجتماعی که نابسامانی‌های اقتصادی و نظام‌های اقتصادی تبعیض‌آمیز، توسعه و نوسازی اقتصادی را در بر می‌گیرد. در افغانستان عمدتاً این عوامل به صورت درهم تنیده‌ای وجود دارند و زمینه‌های باروری خشونت و رشد نیروهای افراطی و معترض را فراهم می‌سازند.

ج) ساختار قومی قدرت و ظرفیت جذب طالبان در دولت: با توجه به ساختار قومی قدرت، یکی از چالش‌های اصلی فرا راه صلح، نبود ظرفیت و یا اصولاً جای خالی برای طالبان در دولت است. به باور این‌ها، نخبگان سیاسی که از این آدرس کلان در قدرت قرار دارند، حاضر نیستند موقف شان را به طالبان بدهند یا به آسانی جایی برای طالبان خالی کنند؛ در حالی که طالبان نیز در صورت مصالحه توقع دارند که جایگاهی در ساختار قدرت داشته باشند. به باور این عده، اگر طالبان بر سهم سایر احزاب و گروه‌های سیاسی گذاشته شود، معادله موجود قدرت را به هم می‌زند. فریدون

**خشونت سیاسی:** این نوع خشونت با عملکرد دولت‌ها علیه افراد و شهروندان آنان اعمال شده، چون این نوع خشونت به صورت غفلت از حقوق انسانی افراد، در قانونگذاری انعکاس می‌یابد و به صورت عدم پشتیبانی از برابری حقوق افراد در سیاستگذاری نمایانگر است. این چنین خشونت‌ها بیشتر در مواقع انتخابات و تغییر نظام سیاسی اتفاق می‌افتد. مهمترین پیامدهای خشونت عدم حاکمیت قانون، عدم تحقق عدالت و عقب مانی جامعه می‌باشد. علی بخش

**نقش آموزش و پرورش در برقراری صلح:** دست یابی به صلح پایدار را می‌توان از تغییر خود، جامعه، و نهادهای علمی آغاز کرد. در نبود صلح و در صورت عدم اعتنا به آشتی، همدیگرپذیری و همزیستی مسالمت‌آمیز، امکان دست یافتن انسان‌ها و جوامع انسانی به آرامش، آسایش و ترقی وجود نخواهد داشت. از طریق آموزش مبتنی بر ارزش‌های صلح در نهاد ها آکادمیک، امکان برقراری و گسترش صلح به صورت چشم‌گیری افزایش خواهد یافت. مسله صلح در نهادهای علمی از اهمیت خاص برخوردار است. رابطه بین تعلیم و تربیه با صلح و بنیادهای مربوط به آن یک رابطه دیالکتیکی است، یعنی آموزش و پرورش موثر برای ایجاد فضای صلح‌آمیز و فضای با ثبات دریکه جامعه کمک می‌کند. وظیفه نهادهای تعلیمی و تربیتی است که کودکان را از آوان کودکی به اهمیت آزادی طرز استفاده صحیح از آن همکاری با یکدیگر در اداره امور، دوری از ظلم و ستم و مساوات در مقابل قانون که خود وضع کرده اند، عادت دهند. مسئله آموزش و پرورش با ارزش‌های صلح پیوند مستقیم دارد. زهرا قبادی

## ابعاد خشونت

خشونت از کلمه عربی خشن شدن و ضد نرمی گرفته شده و عبارت است از هر گونه عملی که منجر به آسیب، یا رنج جسمانی و روانی شود یا وسیله‌ای باشد برای ایجاد محرومیت و محدود ساختن آزادی فردی و اجتماعی در محیط زندگی و اجتماع. خشونت دارای ابعاد ذیل می‌باشد:

**الف) خشونت فیزیکی:** این نوع خشونت به شیوه‌های گوناگون انجام شده که شامل ضرب و شتم، قتل، شکنجه، لت و کوب‌های که باعث شکستن اعضا، پاره‌گی‌ها، بریده‌گی‌ها می‌شود. خشونت جسمی می‌تواند در هر کجا در سطوح مختلف، از خانواده شروع تا اجتماع و جامعه بزرگ مورد اجرا قرار بگیرد.

**خشونت اجتماعی:** متأسفانه این گونه خشونت‌ها در اکثر خانواده‌ها و تقریباً در همه جای افغانستان محسوس و ملموس است، این خشونت نیز شامل رفتار یا عملکردهایی است که شرافت، آبرو، و اعتماد به نفس افراد را خدشه دار می‌کند. این گونه خشونت‌ها می‌تواند به صورت انتقادهای ناروا، تهمت و افترا در حق افراد، زشتی، تمسخر، توهین، فحش گفتن، طعن دادن و تهدیدهای مداوم نیز اعمال می‌شود که در نتیجه سبب از بین رفتن اعتماد به نفس، انواع افسرده‌گی‌ها، گریز از مشارکت در امور اجتماعی، عدم موفقیت در تحصیل، در کار و اشتغال گردیده و رد پنا بردن فرد به انواع دواهای روانی، مواد مخدر، از دست دادن استعداد ذاتی و سر انجام از دست دادن اعتبار اجتماعی و خانوادگی‌اش می‌گردد.

**جایگاه صلح در اسلام:** جنگ و خون ریزی امری نیست که ادیان الهی به خاطر آن فرستاده شده باشد، زیرا رسالت دین اصلاح امور دارین می‌باشد. دین اسلام به عنوان آخرین پیام الهی از همه ادیان بیشتر به صلح و صفا دعوت می‌نماید. یکی از علل اساسی جنگ‌ها در طول تاریخ بشریت نگاه غالبانه در بعضی از امورات دینی می‌باشد که یکی از مشکلات بس عظیم و اساسی بوده که معمولاً هر دینی گرفتار آن شده است. آثار غلو تنها در خود دین محدود نمی‌ماند و به زودی تمام بخش‌های زندگی انسان را در بر می‌گیرد. روی این اساس قرآن کریم و سنت نبوی با این پدیده شوم همواره مبارزه نموده است. در برنامه ادیان الهی جایی برای خشونت وجود ندارد مگر اینکه تمام راه‌های صلح و صفا مسدود گردد و ایجاد عدالت ایجاب نماید. گزینه اول دین اسلام بر هر قضیه اصلاح است و سر لوحه کار انبیا می‌باشد. از سوی دیگر وقتی به آموزه‌های قرآنی متوجه شویم همواره ما را به صلح دعوت نموده است، علاوه بر این‌ها قرآن کریم مسلمانان را مأمور می‌سازد اگر دشمنان شان با آن‌ها به صلح تمایل نشان دهند با در نظر داشت اصول اساسی اسلام صلح نمایند. در کنار بعد نظری در بعد عملی نیز اسلام گام‌های ارزنده‌ای را در راستای محو خشونت و مهار جنگ برداشته است. از جمله اینکه اسلام با وضع برابری انسان‌ها اصل بطلان حد و مرز جغرافیایی با علل و عوامل جنگ مبارزه نموده است و پیامبرص همواره در تعامل خویش از در مهربانی وارد شده است.

فصلنامه صلح باوران چشم به راه مقاله‌ها، تبصره‌ها، گزارش‌ها و طرح‌های خوب شما می‌باشد، این فصلنامه در زمینه ویراستاری مقاله‌ها دست باز دارد. مسوولیت مقالات بر عهده نویسندگان آن است صلح باوران اعلانات شمارا با کیفیت عالی و قیمت نازل می‌پذیرد.

## ویروس کرونا چیست و چگونه افراد به آن مبتلا می‌شوند؟

در میان رویدادهای داغ سیاسی جهان، شیوع ویروس کشنده کرونا یکی از مسائلی است که از آغاز سال روان میلادی سرخط اخبار شده است. این ویروس در اواخر دسمبر در شهر ووهان چین گزارش شد و از آن زمان تا کنون جان‌های تعداد زیادی را در سراسر جهان گرفته ویا مصاب ساخته است. اما تهدید این ویروس تنها در چین باقی نمانده بلکه از سرایت ویروس کرونا به کشورهای دیگر هم گزارش شده است. سازمان صحتی جهان یا WHO ویروس کرونا را کشنده و خطرناک می‌خواند. نشانه‌های این ویروس از سرماخوردگی عادی آغاز و تا بروز بیماری سارس را شامل می‌شود.

## شخص چگونه می‌تواند به ویروس کرونا مصاب گردد؟

این ویروس می‌تواند از شخصی به شخص دیگر منتقل شود. به‌طور مثال هنگام سرفه کردن، گپ زدن ویا هنگام دست دادن با کسی می‌تواند اتفاق بیفتد.

## یک فرد چگونه می‌تواند شناسایی کند که آیا ویروس دارد؟

هنگام که شما مصاب ویروس کرونا شوید به‌طور مثال شما سرفه، عطسه، خارش گلو و تب پیدا می‌کنید، واین بسیارمشابه یک گریپ(ذکام) می‌باشد. بعضی افراد اسهال هم پیدا می‌کنند، در حالیکه بعضی مریضان ازسایرین وخیم تر ودچارمشکلات تنفسی والتهاب شش‌ها می‌شوند. وقتی شخص این ویروس را داشته باشد امکان دارد ۱۴ روز طول بکشد تا اعراض وعلائیم مریضی آغاز وظاهر شود.

## چرا ویروس کرونا خطرناک است؟

برای اکثر افراد این ویروس سیرخفیف دارد. نزد ۱۵ درصد مبتلایان این بیماری شدید می‌باشد. آنها مشکلات تنفسی والتهاب شش پیدا می‌کنند، و تا امروز کسانی که از اثر این ویروس وفات نمودند افراد مسن وان‌های که بیماری‌های از قبل داشته اند می‌باشند.

## چی باید انجام دهم زمان که اعراض وعلائیم مریضی را داشته باشم؟

اگر تب، سرفه یا نفس تنگی دارید ویا در مناطقی زندگی می‌کنید که در حال حاضر افراد مبتلا به عفونت ویروسی وجود دارند، باید با داکتر تماس بگیرید و قرار ملاقات بگذارید. افرادی که تب، سرفه یا نفس تنگی دارند باید تا حد امکان با افراد دیگر ارتباط کمتری داشته باشند. حد اقل دو متر از افراد دیگر فاصله بگیرید. در صورت امکان، در خانه یا اتاق خود بمانید. سرفه و عطسه را با کج بازوی خود و یا با یک دستمال انجام دهید، و بلافاصله آن را در سطل زباله دور بیندازید. دست‌ها را به‌طور مرتب و اساسی بشویید(مخصوصا بعد از رفتن به تشناب و قبل از تهیه غذا).

## چه کار باید کنم در صورتی که با شخص مصاب تماس داشتم؟

هنگامی که شما شخصا با مریض که مصاب ویروس کرونا است به تماس شده باشید، به داکترتان ویا به اداره صحت درمحل زندگی یا خانه تان زنگ بزنید وان‌ها را در جریان بگذارید.

## نکاتی که باید رعایت شوند:

در صورتی که از کشورهای خارجی برگشته اید نکات ارزشمند زیر را عملی سازید:

✓ حد اقل به مدت دوهفته در خانه و در صورت ممکن در یک اتاق جداگانه بمانید؛

✓ دست‌های خود را به صورت مستمر با آب و صابون بشوئید ویا با استفاده از مایع ضد عفونی آن را پاک کنید؛

✓ از دست دادن، روبوسی و بغل‌کشی خودداری کنید؛

✓ از تماس با خانم‌های حامله، کهن سالان و مصاب به مرض قلبی، تنفسی، شکر و... جدا خودداری کنید؛

✓ از شریک نمودن وسایل شخصی مانند برس دندان، روی پاک و جان پاک، گیلان، قاشق، بشقاب و... خودداری کنید؛

✓ از میوه‌جات و سبزیجاتی که بیشتر در ترکیب شان ویتامین سی دارند استفاده کنید؛

✓ اگر در مدت این دوهفته برای شما اعراض وعلائیم مانند تب، سرفه و نفس تنگی پیدا شد؛ به زودترین فرصت به مراکز صحتی اطلاع دهید و یا به شماره 166 مرکز صحتی وزارت صحت عامه در تماس شوید.

برگرفته شده از رهنمود وزارت صحت عامه و وبسایت سازمان رضاگاران انسانی

## نکات قابل رعایت برای پیشگیری از مصاب شدن به مرض کرونا:

✓ دست‌های خود را مکررا با آب و صابون برای مدت ۲۰ ثانیه بشوئید؛

✓ از تماس نزدیک با افرادی که زکام و یا ریزش دارند خودداری کنید؛

✓ هنگام عطسه و سرفه دهن و بینی خود را با دستمال کاغذی بپوشانید و بعداز استفاده آن را در جای مناسب بیندازید؛

✓ از دست دادن، روبوسی و بغل‌کشی خودداری کنید؛

✓ از رفت و آمد در مکان‌های پرازدحام بپرهیزید؛

✓ اگر سرفه، ریزش و زکام دارید از ماسک استفاده کنید؛

✓ جاهای که زیاده‌تر با آن در تماس هستید مانند دستگیر دروازه، سطح میز و امثال آن را با مایع ضد عفونی کننده پاک کنید؛

✓ لطفا در خانه بمانید، خود، خانواده و جامعه خود را مصنون نگهدارید؛

✓ اگر امراض قلبی، شکر، تنفسی و... داشته باشید بیشتر مرض کرونا شما را تهدید می‌کند، لذا در خامه بمانید و از رفتن به بیرون خودداری کنید؛

✓ برای بلند بردن مقاومت بدن خود از سبزیجات و میوه‌جات که درای ویتامین سی می‌باشند، استفاده نمائید؛

✓ اگر با افراد مشکوک مواجه می‌شوید مراکز صحتی را در جریان قرار دهید.

## آگاهی دهی در مورد ویروس کرونا برای تعدادی از ملا امامان مساجد و خانم‌ها توسط اعضای کانون جوانان مرکز صلح دانشگاه البیرونی

مرکز صلح دانشگاه البیرونی برنامه‌ای را جهت افزایش معلومات ملام امامان مساجد و خانم‌ها درمورد ویروس کرونا در قریه‌های مختلف ولسوالی حصه اول کوهستان ولایت کاپیسا راه اندازی نمود. در این پروگرام در مورد وقایع و راه‌های مبارزه با این ویروس از طرف کانون جوانان مرکز صلح دانشگاه البیرونی معلومات ارایه گردید. هم‌چنان، یکتعداد مواد و لوازم ضد عفونی کننده که شامل مایع ضد عفونی، مایع دستشویی، ماسک، دستکش، و مایع سفید کننده وایتکس می‌شوند را برای تعدادی از امامان مساجد و اهالی مذکور توزیع نمودند. اهالی مذکور از این اقدام مرکز صلح دانشگاه سپاسگذاری نموده و خواهان افزایش آن شدند.

